

ת"ד (באר שבע) 12155-12-16 - מדינת ישראל נ' דנה סדובסקי

ת"ד (באר-שבע) 12155-12-16 - מדינת ישראל נ' דנה סדובסקי-שבע

ת"ד (באר-שבע) 12155-12-16

מדינת ישראל

ע"י שלוחת תביעות תנועה נגב עו"ד שי נצר

נגד

דנה סדובסקי

ע"י ב"כ עו"ד שירי שפר

בית משפט השלום בשבתו כבית משפט לתעבורה בבאר-שבע

[17.09.2018]

כבוד סגן הנשיאה השופט אלון אופיר

הכרעת דין

כנגד הנאשמת הוגש כתב אישום בו יוחסה לה התנהגות הכוללת גרימת תאונת דרכים כתוצאה מאי ציות לתמרור עצור

אשר היה מוצב כדין בכיוון נסיעתה, וזאת על ידי אי מתן זכות קדימה לרכב מסוג אוטובוס אשר התקרב לצומת אותו

חלפה מימין לכיוון נסיעתה.

בהתאם לעובדות כתב האישום, כתוצאה מהתאונה נחבלה הנאשמת חבלות של ממש ושני כלי הרכב המעורבים

ניזוקו.

הנאשמת כפרה באחריותה לגרימת התאונה אף שבסיכומי ההגנה הסכימה באופן מלא לנכונות התיאור העובדתי של

התאונה כפי שהוא מופיע בכתב האישום.

הצדדים בפרשה זו אינם חלוקים באשר למסלול נסיעת הנאשמת עובר להתרחשות התאונה, ואין מחלוקת באשר

לכיווני נסיעת הרכבים המעורבים או תוצאות התאונה.

בשאלה אחת בלבד חלוקים הצדדים ובה נדרש בית המשפט להכריע:

טוענת התביעה כי התרשלה הנאשמת עת לא צייתה לתמרור "עצור" אשר היה מוצב בכיוון נסיעתה ולכן אחראית היא

להתרחשות התאונה ותוצאותיה.

טוענת ההגנה כי הגנת "טעות במצב הדברים" פועלת לטובת הנאשמת ומצדיקה את זיכוייה לפחות מחמת הספק, שכן

מבנה הצומת המיוחד, היעדר שילוט מתאים במקום, וחקירה חסרה (שלא לומר לקויה) של הבוחן המשטרתי מצדיקה

קביעה לפיה טעתה הנאשמת טעות כנה וסבירה עת לא הבחינה בקיומו של תמרור "עצור" במקום ולא הבינה כי היא

חוצה כביש בין עירוני בשניות שקדמו לתאונה.

אקדים ואקבע כי טענות ההגנה ביחס לאיכות חקירת הבוחן בפרשה זו נדחות על ידי.

בוחן התנועה תיעד את זירת האירוע בתמונות, בתיאור מילולי ובסקיצה, תוך שנתן לבית המשפט תמונת מצב טובה ואמינה באשר למבנה הצומת ומהלך הדרך בה נעה הנאשמת עד למקום התאונה עם האוטובוס. לא מצאתי כל ליקוי מהותי בעבודת הבוחנות, בניסוי שדה הראייה שבוצע או במסקנות הבוחן, קל וחומר כאשר מסקנות אלה לא נסתרו בחוות דעת נגדית המראה נתוני בוחנות אחרים. אדגיש כי ביקור בית המשפט במקום (לגביו ארחיב בהמשך הכרעת הדין) הראה כי עבודת הבוחנות שבוצעה אמינה שכן לא מצאתי כל פער מהותי בין נתוני הבוחנות שהוגשו ובין זירת האירוע כפי שמצאתי אותה. ביקור בית המשפט בזירת התאונה - לצורך הבנת מבנה הצומת בפרשה זו, וכדי שניתן יהיה לבחון בצורה הטובה ביותר את טענות ההגנה באשר לאפשרות של "טעות כנה וסבירה במצב הדברים" אשר הובילה למצב העובדתי המתואר בכתב האישום, יצא בית המשפט לביקור בזירת התאונה. למקום התאונה הגיעו הנאשמת, אביה, ב"כ הנאשמת, התובע ובוחן התנועה שחקר את התאונה. במהלך הביקור צפה בית המשפט בנקודת יציאת הנאשמת מאזור יער שרשרת, וניתן היה לצעוד ולהבחין בכל מסלול נסיעת הנאשמת מרגע חציית הכביש החד סטרי הראשון, דרך ה"דרך המקשרת", עובר לתמרור העצור המוצב מימין הכניסה לצומת השני, ועד לנקודת התאונה ע"ג הכביש החד סטרי השני. למעשה, ביקור בית המשפט במקום הכריע את השאלה שבמחלוקת והוביל למסקנה חד משמעית לפיה גם אם טעתה הנאשמת "טעות כנה" בהבנת מבנה הצומת (ולשאלה זו אתייחס בהמשך), הרי שטעות זו הינה סובייקטיבית ומבחינה אובייקטיבית אין המדובר בטעות סבירה במבחן של "נהג סביר מן היישוב" ואסביר עמדתי: עם יציאת הנאשמת מיער שרשרת מסומן בכביש לפני תמרור 815 (שטח הפרדה מצויר) לגביו אישר אביה של הנאשמת כי אותו התמרור היה מוצב במקום גם ביום התאונה. (ההגנה אינה חולקת על אישור זה של אבי הנאשמת את קיימו של התמרור ביום התאונה). נכון כי בוחן המשטרה לא צייר תמרור זה בסקיצה ולא תיעד אותו בצילום שכן התרכז הוא בתיעוד זירת התאונה עצמה, אך במהלך הביקור במקום ניתן היה להבחין בתמרור זה בבירור, וכאמור אביה של הנאשמת אישר במו פיו כי תמרור זה היה מוצב ביום התאונה. בנסיבות אלה אסור היה כלל לנאשמת לבצע נסיעה רציפה מיער שרשרת לכיוון הדרך המקשרת אגב חצייה של תמרור 815 בניגוד לחוק. ציות לתמרור ראשון זה, היה מחייב את הנאשמת לפנות ימינה בדרך החד סטרית שלפניה מה שהיה מונע את התאונה הקשה וגם מונע מצב של טעות במצב הדברים (אם כזה התרחש). המדינה, משום מה, לא האשימה את הנאשמת בביצוע עבירה ראשונה זו, אך מאחר וב"כ הנאשמת ביקשה את בית המשפט להתייחס לנסיעת הנאשמת כולה כאירוע רציף אחד, ומאחר ויש לחלק זה נפקות לשאלת סבירות הטעות הנטענת, מצאתי לנכון להעיר כי לו הייתה הנאשמת מצייתת לתמרור הראשון בכיוון נסיעתה, כבר בכך הייתה נמנעת התאונה.

טענה נוספת של ההגנה היא כי מנקודת הכניסה של הנאשמת ל"דרך המקשרת" לא ניתן היה לראות את תמרור העצור המוצב בהמשכה, ומאחר והנאשמת סברה בטעות כי היא כבר חצתה את הכביש הראשי (שהוא לשיטתה, בטעותה, דו מסלולי ודו כיווני), לא ציפתה לנוכחות תמרור מסוג זה במקום ולא יכלה להבחין בו בשל הסתרה חלקית שלו.

עוד נטען כי גם אם מוניציפאלית הוצב התמרור כדן, הרי שהצבתו באופן בו הוא מוסתר באופן חלקי, פוגעת בחוקיות התמרור.

אני מחליט לדחות את שתי טענות ההגנה בעניין זה:

במהלך ביקורי במקום ניתן לקבוע כי בתחילת הכניסה לדרך המקשרת אכן בזווית מסוימת ונקודתית מוסתר חלקית תמרור העצור. יחד עם זאת, ככל שמתקדמים ומתקרבים לצומת ולתמרור, נראה התמרור מימין באופן בולט וברור ללא כל חסימה וללא כל הפרעה של עמוד חשמל. תשומת לב של כל נהג נהג סביר לדרך בה הוא נוהג, ושילוב של זהירות מתבקשת במיוחד בדרך חדשה אותה אינו מכיר הנהג, היו מובילים כל נהג סביר מן הישוב למצב בו הוא יכול וצריך היה להבחין בתמרור העצור הבולט במקום.

מאחר ולא מצאתי כי במרחק של מספר מטרים מהתמרור יש הפרעה כזו או אחרת לראות אותו במלואו, אין כל צורך להכריע בשאלת חוקיות התמרור כאשר זה מוצב באופן בו הוא מוסתר חלקית.

מהביקור במקום עולה כי התמרור בפרשה זו (לפחות ממחצית המרחק של הדרך המקשרת) אינו מוסתר וניתן להבחין בו במלואו בבירור, כפי שתיעד גם בוחן התנועה בתמונותיו (ראה תמונה 6 בת/2 וכו תמונה 7 המדברות בעד עצמן). אקבע כי גם אם טענה הנאשמת טעות כנה בהבנת מבנה הדרך בה היא נוהגת, וגם אם סברה כי כבר עברה את הכביש המהיר, הרי שכל נהגת סבירה מהישוב בנעליה, יכולה וצריכה הייתה להבחין בתמרור העצור הבולט בכיוון נסיעתה עת התקרבה אליו בדרך המקשרת.

אם לא די בבולטות התמרור במקום, הרי שסבירות טעותה הנטענת של הנאשמת צריכה להתמודד עם נושא נוסף: גם אם היה בית המשפט מקבל את טענת ההגנה בנושא נראות התמרור (ואדגיש כי טענה זו נדחתה לחלוטין), כיצד תתיישב סבירות אותה טעות עם הגעת הנאשמת לצומת שבין הדרך המקשרת לכביש המהיר השני, והתעלמותה המוחלטת מקיומה של דרך חוצה זו?

כל נהג סביר אשר היה מתקרב מהדרך המקשרת לצומת יכול וצריך היה להבחין כי לפניו כביש אספלט רחב ובו דרך רחבה וסלולה שנועדה בהכרח למעבר כלי רכב.

אין המדובר במקום בו דרך צרה או צדדית אלא בכביש דו מסלולי רחב וברור החוצה את הדרך הצרה בה נסעה הנאשמת.

גם אם לא היה מוצב כלל תמרור עצור במקום, חובה הייתה מוטלת על הנאשמת מכח החוק לתת זכות קדימה לתנועה המגיעה מימין לכיוון נסיעתה בצומת.

הטענה לפיה לא הבינה כי המדובר כלל בצומת נוסף, פשוט אינה מתקבלת על הדעת, שכן כל נהג סביר בנעליה במקום יכול וצריך היה להבחין שבצומת גדול ורחב אנו נמצאים.

ביקור בית המשפט במקום רק המחיש את גודל חוסר הסבירות שבהתנהגות הנאשמת במקום. חובה הייתה מוטלת על הנאשמת להבחין כי היא חוצה כביש מהיר ורחב. חובה הייתה מוטלת על הנאשמת מכח החוק לעצור ולבדוק היטב כי אין תנועה נוספת בדרך החוצה לה מגיעה זכות קדימה ככל שהיא מגיעה מימין. חובה הייתה על הנאשמת להבחין מבעוד מועד באוטובוס המתקרב למיקומה מימין, קל וחומר כאשר שדה הראייה לימין מכיוון נסיעת הנאשמת היה פתוח לחלוטין. מעבר רציף של הנאשמת בצומת בנהיגה רשלנית וחסרת זהירות היא אשר הובילה לתאונה הקשה עם האוטובוס שלו הייתה זכות קדימה מלאה בצומת. ביקור בית המשפט במקום יצר הבנה חד משמעית של מבנה המקום בו התרחשה התאונה (ובכלל זה שדה הראייה הפתוח במקום מכיוון נסיעת הנאשמת) אל מול התנהגות הנאשמת במקום. אני קובע בעקבות הביקור במקום ובעקבות מסקנות הבוחן המשטרתי כי הדרך בה בחרה הנאשמת לנהוג במעבר לדרך המקשרת, אי ההבחנה שלה בתמרור העצור שהיה מוצב כדין, אי הציות לתמרור העצור ואי מתן זכות הקדימה לרכב שהגיע מימין לה, הם אשר יצרו את התנאים להתרחשות התאונה וגרמו להתרחשותה. גם אם פעלה הנאשמת מתוך טעות בהבנת מבנה הדרך או הצומת (וכפי שיוסבר להלן, אין כל בטחון שזה המצב), אין המדובר בטעות סבירה אותה יכול היה לטעות כל נהג סביר בנעליה. כל נהג סביר אשר היה נוקט בזהירות המתבקשת במקום (קל וחומר כאשר אינו מכיר את המקום כפי שלא הכירה הנאשמת) לא היה נוסע ישר בניגוד לתמרור 815 ביציאה מן היער, לא היה ממשיך בנסיעה רציפה למרות שבמקום תמרור עצור בולט לעין ולא היה מתעלם מקיומה של דרך מהירה נוספת לפניו אגב אי מתן זכות קדימה לרכב המגיע מימינו. בנסיבות אלה, כבר בשלב זה אקבע כי הנאשמת התרשלה בדרך נהיגתה בפרשה זו כמתואר בכתב האישום, אגב דחיית טענת "טעות במצב הדברים" מצידה. מתוך זהירות וכדי שלא ייווצר מצב בו לא הוכרע גם חלקה הראשון של ההגנה הנטענת, אתייחס גם לטענת כנות הטעות: שאלת כנות הטעות הנטענת של הנאשמת - על פניו עשתה הנאשמת בעדותה רושם אמין מאד על בית המשפט. לא מצאתי בעדותה (ולמען האמת גם לא בעדות אביה) כל סימן לאי אמירת אמת, וניכר היה כי גם הנאשמת וגם אביה נסערים היו מהפרשה לכל אורך ניהול התיק. ברור בעיני כי לו ידעה הנאשמת כי דרך מהירה נוספת לפניו עת סיימה לנסוע בדרך המקשרת, הייתה נזהרת בכניסתה אליה, שכן לא הייתה מעוניינת לסכן חייה בתאונה עם רכב רכב.

מסקנה זו נכונה כמעט לכל תאונה דרכים, שכן כל נהג שאינו מציית לתמרור וגורם לתאונה מבצע זאת ברשלנות שהיא מצב של היעדר מודעות שעה שאדם אחר בנעליו אמור היה להיות עם מודעות זו לו היה זהיר יותר. אין אני בטוח שניתן לקבל את עמדת ההגנה למצב של טעות מצד הנאשמת, שכן כל מצב של אי הבחנה בפרט כזה או אחר יכול להיות מוצג כ"טעות".

טעות במצב דברים היא הגדרה שתיתכן במצב בו אדם מתאר אירוע מלא מזכרונו, וניתן להבין מדבריו כי פעל מתוך טעות כנה במצב הדברים.

בע"פ 115/00 אריק טייב נגד מדינת ישראל, קבע בית המשפט העליון:

"נקודת המוצא היא סעיף 34 לחוק העונשין, הקובע כי "חזקה על מעשה שנעשה בתנאים שאין בהם סייג לאחריות פלילית". נמצא, כי על הנאשם נטל הבאת הראיות - להבדיל מנטל השכנוע - לקיום סייג לאחריות פלילית, כולל טעות."

יוצא כי בפרשה זו הנטל הראייתי להוכיח את הגנת הטעות הנטענת מוטל על כתפי ההגנה. אין המדובר בנטל שכנוע אלא בנטל ראיתי ממשי על בסיסו ישתכנע בית המשפט כי בטעות כנה עסקין. בית המשפט ניצב בפני קושי ממשי לאשר התנהגות המהווה "טעות כנה במצב הדברים" כאשר את רוב האירוע הרלוונטי אותו אדם (הטוען לטעות) כלל אינו זוכר.

בפרשה זו, הנאשמת זוכרת (כמתואר בסעיף 21 של סיכומי ההגנה) כי נסעה ליער שרשרת ליריד דרום אדום וכשביקשה לצאת מהיער כאשר אביה נוסע לפניה ברכב אחר, עצרה ועמדה ביציאה מן היער והמתינה כי הכביש יתפנה. היא ראתה תנועה עוברת וכאשר התפנה הכביש חצתה את הכביש ואז ראתה התמרורים הכחולים האומרים לנסוע מצד ימין של החץ. מעבר לכך אינה זוכרת הנאשמת דבר מהתאונה.

מאחר והנטל להראות את התקיימות הגנת "טעות במצב הדברים" לפי סעיף 34 יח' בחוק העונשין מוטל על הנאשמת, ספק רב אם עמדה ההגנה בנטל זה, שכן קיים קושי לאשר את כנות הטעות כאשר רוב עדות הנאשמת היא שאינה זוכרת כלל את אירוע התאונה וחלקים מרכזיים לפניה.

כאמור, אני מקבל כעובדה את יושרה של הנאשמת ואין אני סבור כי שיקרה בשום שלב של המשפט. יחד עם זאת, קביעת כנותה של טעות צריכה להתבסס על גרסה מלאה אותה מוסר אדם באשר להלך מחשבתו באירוע נתון. כאשר גרסה כזו אינה ניתנת בשל אבדן זיכרון, נוצר קושי לקבוע האם התנהגות נתונה נובעת אכן מטעות כנה. מאחר והנטל להוכחת הגנת הטעות מוטל על ההגנה, הרי שלא ניתן להניח את מצב הטעות לטובת ההגנה ברגע שזו לא הוכיחה אותה לפחות בעדות מלאה ויציבה על הלך המחשבה עובר לנהיגת הנאשמת במקום.

בנסיבות אלה, לא אקבע כי ההגנה הוכיחה את כנות הטעות הנטענת או אף את מצב הטעות מצד הנאשמת ברף הנטל הדרוש לצורך ההגנה הקבועה בחוק וזאת בנוסף לקביעתי לעיל לפיה גם אם המדובר היה בטעות כנה, הרי שאין המדובר בטעות סבירה (במבחן הנהג הסביר מן הישוב).

סיכום הכרעת הדין ומסקנתי הסופית -

כפי שהבהירה ההגנה בסיכומיה, אין היא חולקת על תיאור התאונה מבחינה עובדתית כפי שתואר על ידי המדינה בכתב האישום.

ההגנה טענה למצב של טעות כנה וסבירה במצב הדברים מצד הנאשמת עת בתום לב לא הבינה כי היא מתקרבת לחציית דרך מהירה נוספת במקום, לא הבחינה בקיומו של תמרור אשר היה מוסתר חלקית, ונכנסה למצב של תאונה בשל מבנה המקום שהוא חריג, מסוכן ומשולט בחסר.

כפי שהוסבר על ידי לעיל, חקירת בוחן התנועה את זירת האירוע וביקור בית המשפט במקום הראו כי גם אם פעלה הנאשמת בתום לב, הרי שלא זכרה בפירוט את הלך מחשבתה בדקות שלפני התאונה, מה שיצר קושי לקבל את טענת כנות הטעות הנטענת (או לחליפין שהמדובר בטעות כלל), ובמיוחד, הוכח כי התנהגות הנאשמת לוקה בחוסר זהירות ורשלנות שאינה סבירה לחלוטין בבחינה אובייקטיבית.

אני קובע כי נהגת סבירה אחרת בנעלי הנאשמת יכולה וצריכה הייתה להיכנס לדרך המקשרת אגב נסיעה על כביש 25 ממערב למזרח ולא בנסיעה רציפה אגב אי ציות לתמרור 815 מתוך יער שרשרת.

אני קובע כי נהגת סבירה בנעלי הנאשמת יכולה וצריכה הייתה להבחין בתמרור העצור המוצב בכיוון נסיעתה, הייתה אמורה לעצור בתמרור זה ולתת זכות קדימה לאוטובוס שהגיע מימין לכיוון נסיעתה וניתן היה להבחין בו בנקל לו הביטה לכיוון זה.

אני קובע כי הנאשמת ביצעה את העבירות המיוחסות לה בכתב האישום ומרשיע את הנאשמת בביצוע כל העבירות שיוחסו לה ובכלל זה גרימת תוצאות התאונה מבחינת חבלות גוף ורכוש.

ניתנה היום, ח' תשרי תשע"ט, 17 ספטמבר 2018, במעמד הצדדים